

ישיבת המתמידים "מאור שרגא" בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

פרשת "חקת"

תמוז תשפ"א

"וידבר ד' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חוקת התורה אשר צוה ד' לאמר" (י"ט א' ב'). לכאורה מדוע נאמר פעמיים "לאמר"? ומדוע נאמר "זאת חוקת התורה" ולא "זאת חוקת הפרה"? אלא י"ל פעם ראשונה נאמר "לאמר" למצות פרה אדומה, ופעם שניה נאמר "לאמר" למנהיגים ומורי הוראה, אשר תמיד יאמרו מוסר וילמדו תורה לבני ישראל.

*

אל לו לאדם לחשוב כי הוא כבר מושלם בתורה ובמידות, ואין הוא זקוק יותר להטות אוזן לשמוע דברי תורה ודברי תוכחה, וכמו שפ"י החוזה מלובלין זצ"ל: "אשר אין בה מוס" אדם החושב שהגיע לתכלית השלמות ואין בו שום מום וחסרון במעשיו – סימן הוא "אשר לא עלה עליה עול" שעדיין אין עליו עול מלכות שמים.

*

לפי"ז אפשר להבין שלכן נאמר "זאת חוקת התורה" פ"י כל יהודי צריך לדעת שיש חוק אשר עי"ז יכול לזכות לתורה, "אשר צוה ד' לאמר" אשר הקב"ה צוה למנהיגים לומר מוסר וללמד תורה ולהדריך את העם בדרך הישרה, לכן צריך הוא לשמוע את אשר הם מלמדים ועי"ז יזכה לתורה ולמעש"ט.

*

ראשית לזכות לתורה צריך כל יהודי לדעת לשמור ולנצור את פיו מדבורים מיותרים וכ"ש אסורים, רק ידבר דברים הכרחיים ודברי קדושה, כי לולא זאת אין ערך ללימוד התורה וקיום המצוות. **משל** למה הדבר דומה: לאדם המביא מתנה למלך על מגש כסף, בודאי ירצה שהמלך יהנה ממתנתו, לכן ישתדל שהמגש יהיה נקי ויפה. אולם אם יביא את המתנה על מגש מלוכלך עם בוץ, פיח, וכו', אזי לא זו בלבד אשר המלך לא יקבל את מתנתו, אלא עוד יתרגז עליו ויענישהו, שעשה צחוק מהמלך.

והנמשל: אדם הלומד תורה – זאת המתנה החשובה ביותר שיכול לתת להקב"ה, אולם צריך להיזהר שיהיה על מגש יפה ונקי מכל לכלוך ורובב, וזה הפה - המגש ללימוד התורה, יש להיזהר לדבר רק דברי קדושה ויהיה נקי מדבורים אסורים כגון: לשה"ר, ליצנות, הלבנת פנים, שקר, וכו', כי דברים אלו הם לכלוך על המגש וח"ו לא תתקבל מתנתו לפני השי"ת.

*

כבר רמזו לנו גדולי ישראל על חשיבות **שמירת הלשון** במה שנאמר ביוצר לפר' פרה "לטהר טמאים לטמא טהורים באומר קדוש", היינו אדם שטמא יכול להיטהר, ואדם שטהור יכול להיטמא, והכל תלוי ב"אומר קדוש" באמירתו ודיבורו בקדושה, אם מדבר דברי קדושה זוכה ועולה מטומאה לטהרה, ואם לא מקפיד על דבריו ומדבר גם דברים אסורים אזי יכול ח"ו לרדת מטהרה לטומאה.

*

כמובא בספה"ק (אהבת שלום, עטרת ישועה) ענין שמירת הלשון מהפסוק: "וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא", היינו אם כלי הדיבור של האדם פתוח לדבר דברים שאין בהם צורך, ואין מכסה השפתיים סגור היטב, אזי טמא הוא בכל אבריו ח"ו.

*

לכן האדם הרוצה להיטהר – ראשית צריך הוא לשמור על פיו וזה רק ע"י לימוד התורה, כמו שאחז"ל (חולין פ"ט): "האמנם אלם צדק תדברון", מה אמנתו של אדם בעוה"ז ישים עצמו כאלם יכול אף לד"ת ת"ל צדק תדברון". וכן דרשו חז"ל (יומא י"ט): "ודברת בם ולא בדברים אחרים".

כן מרמז בספה"ק (צמח צדיק) דבר זה מהפסוק: "ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת", ר"ת וס"ת "מעפר שרפת החטאת" הוא יתרת משה', היינו אדם שנטמא ורוצה לחזור בתשובה ולהיטהר, אזי העצה לקחת וללמוד תורת משה רבנו ועי"ז יוכל לשמור פיו בקדושה ובטהרה.

*

והנה על הטמא מזין ביום השלישי וביום השביעי כמש"כ: "הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר", ופ"י בספה"ק (באר מים חיים): "שלישי" רמז לתורה (תורה, נביאים, כתובים), "שביעי" רמז לשבת ק' – אדם הרוצה להיטהר – צריך ללמוד תורה ולשמור שבת.

*

וי"ל כי עיקר לימוד התורה ואהבתה רואים על התלמיד בשב"ק, כי כל ימי השבוע אי אפשר להכיר אם התלמיד לומד מאהבת התורה או מיראת רבו, משא"כ בשב"ק שאין רבו משגיח עליו, אזי אם מנצל יום קדוש זה ללמוד תורה, סימן הוא שאוהב את התורה.

לפ"י אפשר לרמז מה שאנו אומרים בתפילת שבת: "ביני ובין בני ישראל – אות היא לעולם", ע"פ מה שמובא בזוה"ק: 'קוב"ה אורייתא וישראל חד הוא', משמע הקשר שיש בין ישראל לקב"ה הוא ע"י התורה, ואומר הקב"ה: "ביני ובין בני ישראל" הקשר שיש ביני ובין בני ישראל ע"י התורה אני יכול להכיר ע"י אות וסימן מיוחד, ומהו "אות היא לעולם" הסימן הוא 'שבת קודש', כיצד מנצל יום זה ללימוד התורה.

*

ובפרט שביום זה אנו מצווים להיזהר על קדושת הדיבור, כמו שאחז"ל ופסקו להלכה (שו"ע או"ח סי' ש"ז ס"א): "ודבר דבר" שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול. לא רק ממלאכה יש להיזהר בשב"ק, אלא גם מדיבור חול צריך להיזהר ביום קדוש זה. וכבר רמזו בספה"ק שכרו על זה, בפסוק: "כל מקדש שביעי כראוי לו...שכרו הרבה מאד - על פי - פעלו", כפי ששמר על פיו כך ישלמו לו שכר פעלו.

*

והנה ללימוד התורה צריך 'מסירות נפש' כמו שאמרו חז"ל (ברכות ס"ג): 'אין ד"ת מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה, שנאמר "זאת התורה אדם כי ימות באהל" באהלה של תורה. וכמשל הידוע בסוחר שסגר חנותו הלך ללמוד תורה ואמר לאשתו שתתאר לעצמה כאילו הוא כבר מת, ועי"ז יכל ללמוד תורה בשלוה בלי טרדות. כך כל אחד כאשר מתחיל ללמוד תורה, צריך למסור נפשו ורצונו רק ללמוד תורה ולתאר לעצמו שכל עוה"ז מת ואין לפניו רק דברי תורה, אם יתנהג כך בודאי יזכה לכתרה של תורה.

*

לסיכום - למדים אנו מפרשה זו: תמיד לשמוע למוסר שאומרים לנו, לא נחזיק עצמנו לאדם המושלם, עיקר השלימות בשמירת הלשון, ע"י לימוד התורה, בפרט בשבת ק', וע"י מסירות נפש. לזיכרון - נעשה לנו סימן ורמז לדבר בפסוק (קהלת ד'): "וחוט המשלש לא במהרה ינתק", "משלש" ר"ת מסירות נפש, שמירת הלשון, לימוד תורה, שבת קודש, אדם הטווה וקושר חוטי חיינו במשלש זה, אזי לא במהרה ינתק.

(באר יחיאל)

* * *